

Marcin Cieński (2013)

Literatura polskiego oświecenia wobec tradycji i Europy

Beitrag vom: 21.01.2015

Empfohlen von M.A. Urszula Kieżun

(Kraków: Universitas)

ISBN: 8324223533

Kulturwissenschaften, Literaturwissenschaft

Polski

Zebrane w tej książce studia mają za przedmiot powiązanie polskiego oświecenia (zwłaszcza jego literatury) z tradycją organizującą kulturę Pierwszej Rzeczypospolitej i z europejskimi impulsami wpływającymi na jej modernizację (zwłaszcza w obszarze polityki i świadomości jej obywateli). Układają się one wokół pewnych osi tematycznych, wskazujących jednocześnie – mam nadzieję – najważniejsze dla mnie kwestie, które w badaniach nad polskim oświeceniem należało czy należy rozpoznać. Bardzo ważna wydaje mi się problematyka dotycząca dzisiejszego spojrzenia na oświecenie, naznaczonego historią sporów o przeszłość, czarnymi i białymi legendami, manipulacjami, a przede wszystkim stereotypowymi uproszczeniami. To one tworzą kontekst, w którym dziś przychodzi badaczowi oświecenia interpretować – na nowo – wydarzenia i postawy, przedmioty i teksty z osiemnastego stulecia. Przełamanie stereotypów nie zależy tylko od literaturoznawcy, ale może on próbować pokazać, jak przedmiot jego zainteresowania łączy się z wielkimi porządkami narodowej świadomości i kultury. Powinien on też – tak uważam jako historyk literatury (dawnej) – pokazać odmienną kulturę i cywilizacyjną swego przedmiotu zainteresowania, objaśnić go, wprowadzić w szerszy układ odniesienia. W czytaniu epok dawnych właśnie „cywilizacyjna historia literatury” wydaje się szansą na przezwycięzenie zagrożeń współczesnego odrzucenia historyczności oraz kryzysu historii literatury. (ze Wstępu)